

4. Морзе Н. В. Моделі ефективного використання інформаційно-комунікаційних та дистанційних технологій навчання у вищому навчальному закладі [Електронний ресурс] / Н. В. Морзе, О. Г. Глазунова // Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №2(6).
5. Олійник В.В. Організаційно-педагогічні основи дистанційної освіти і навчання: Організаційно-педагогічне дослідження / Олійник В.В. – К.: ЦППО, 2001. – 36 с.

Реферати

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ИНФОРМАЦИОННЫХ ИНТЕРНЕТ-ТЕХНОЛОГИЙ НА БАЗЕ СИСТЕМЫ "MOODLE" ПРИ ПРЕПОДАВАНИИ ДИСЦИПЛИНЫ "ГИСТОЛОГИЯ, ЦИТОЛОГИЯ И ЭМБРИОЛОГИЯ"

**Бойчук Т.М., Ходоровська А.А., Малик Ю.Ю.,
Петришен О.І.**

В работе освещаются вопросы использования информационно-коммуникационных учебных технологий на базе системы обучения "MOODLE" при преподавании дисциплины "Гистология, цитология и эмбриология".

Ключевые слова. Информационно-коммуникационные технологии, "MOODLE".

USE OF INFORMATION TECHNOLOGY INTERNET-BASED SYSTEM «MOODLE» TO TEACHING THE DISCIPLINE “HISTOLOGY, CYTOLOGY AND EMBRYOLOGY”

**Boychuk T.M., Khodorovska A.A., Malyk Yu.Yu.,
Petryshen O.I.**

This work shows the questions of use of informative-communication study technologies on the basis of management system of study “MOODLE” at teaching the discipline “Histology, cytology and embryology”.

Key words. Of Informatively-communication technologies, "MOODLE".

Стаття надійшла 15.06.2012 р.

УДК 371.322+614.253.4

Т.В. Князевич-Чорна

ДВНЗ України "Івано-Франківський національний медичний університет", м. Івано-Франківськ

ОСНОВНІ МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ АНАТОМІЇ СТУДЕНТАМ ФАКУЛЬТЕТУ ПІДГОТОВКИ ІНОЗЕМНИХ ГРОМАДЯН У МЕДИЧНИХ ВУЗАХ

В роботі представлено основні методичні підходи та принципи до викладання анатомії з метою оптимізації навчального процесу та кращого засвоєння знань студентами факультету підготовки іноземних громадян у вищих медичних вузах.

Ключові слова: анатомія, методичні підходи, студенти іноземці.

Система Вищої освіти України активно виходить на міжнародний рівень і повинна модернізуватись в контексті міжнародних вимог. Болонська декларація регламентує підвищення конкурентноспроможності національної освіти у світі. Інтеграція вітчизняної освіти в європейський і світовий простір передбачає підготовку та модернізацію викладання дисциплін для іноземних громадян [4].

Навчання у вузі слід відносити до напруженої розумової праці, що ускладнюється у студентів іноземців особливостями мовної, психологічної, релігійної та мікросоціальної адаптації. Особливо небезпечним є початок навчання у вузі. Він пов'язаний із недостатньою соціально-психологічною готовністю до зміни соціального середовища, недостатнім рівнем підготовки до навчання та знання іноземної мови, на якій проводиться навчання [6]. У переважній більшості ВУЗів нашої держави для іноземців предмети викладаються російською та англійською мовами. Навчання англійською мовою має свої переваги та недоліки.

Переваги:

- переважна більшість іноземних студентів у тій чи іншій мірі вже володіє цією мовою, що принаймні на 1 рік скорочує тривалість навчання;
- англійська мова підвищує «конвертованість освіти», відкриваючи для студентів можливість стажування чи спеціалізації у країнах Західної Європи, Канади, США;
- переважна більшість інформаційних ресурсів Internet та інших пошуково-бібліотечних баз даних англійською мовою;
- робочою мовою переважної більшості міжнародних конгресів залишається англійська. А згідно із сучасними рекомендаціями, фахівцям практичної охорони здоров'я необхідно не менше 1 разу в рік, а науковим працівникам – не менше 2-3 разів брати участь у міжнародних конгресах для підтримки належного фахового рівня;
- викладання іноземною мовою відкриває нові економічні резерви для вітчизняних медичних ВУЗів і збільшує їх конкурентноздатність на міжнародних ринках вищої освіти. Єдиним винятком залишаються араби з країн МАГРИБу, для яких більш привабливим варіантом часто є французька мова.

Недоліки:

- підготовка достатньої кількості англійськомовних фахівців з кожного предмету. Ця проблема достатньо легко долається за рахунок внутрішніх ресурсів ВУЗу і з часом забезпечує досить серйозні переваги (активація міжнародного співробітництва, обміну, участі у грант-проектах, збільшення відсотка викладачів, які активно користуються англійськомовними інформаційними ресурсами);
- підготовка англійськомовних навчальних матеріалів і документації. За наявності англійськомовних фахівців, це питання вирішується в достатньо короткий термін;

- інформаційно-рекламна робота для належної поінформованості потенційних закордонних абітурієнтів про можливості такої форми навчання [1, 2, 3].

Кінцевою метою і головним завданням вищої медичної освіти є покращення якості надання медичних послуг населенню. Тому підготовка студента до майбутньої діяльності лікаря з перших його професійних кроків повинна бути спрямована не лише на засвоєння спеціальних знань та вмінь, але й на оволодіння сучасними технологіями профілактики, діагностики й лікування. Це, у свою чергу, забезпечується новими підходами до методики викладання, розробкою адекватних програм контролю та обліку знань, які вимагають використання інноваційних технологій у навчальному процесі [5].

Реформування вищої медичної освіти в Україні передбачає удосконалення процесу підготовки висококваліфікованих фахівців, особливо це стосується іноземних громадян. Тому актуальною є проблема пошуку оптимальних та прогресивних методів навчання і контролю знань студентів. Важливою вимогою є положення, що всі види діяльності студента, форми роботи викладача повинні мати чітку, комплексну і логічну схему, доповнювати одна одну, сприяти вирішенню педагогічних завдань.

Анатомія, як дисципліна, що має у системі медичної освіти фундаментальне та важливе клінічне значення, вивчається студентами на лекціях, практичних заняттях та під час їх самостійної роботи. Ці форми навчання органічно пов'язані між собою і взаємно доповнюють одна одну.

Лекція залишається основною ланкою навчального процесу, їй належить пріоритетна роль у передачі інформації. У лекціях узагальнюється досвід вітчизняних та світових морфологічних шкіл. Читати лекції для іноземних студентів досить складно. По-перше, іноземні студенти сприймають лекцію як спосіб дискусії між ними та лектором, тому треба адаптовувати їх до написання основного матеріалу лекції і не забувати в проміжках між поданням тексту проводити короткі дискусії (задавати запитання, наводити приклади, питати їх думку). По-друге, у зв'язку із мовними проблемами лекційний матеріал краще мінімізувати в розумних межах, адаптувати до читання та розуміння, концентрувати матеріал у вигляді схем, таблиць, малюнків, фотографій і, звичайно, презентувати на мультимедійному проекторі. Такі лекції імпонують студентам і вони їх охоче та легко сприймають. Крім того, розмаїття демонстраційного матеріалу (макро-, мікропрепарати, муляжі, об'ємні моделі, навчальні таблиці, фільми) також закладають підвалини знань.

Основна мета практичних занять полягає в тому, щоб забезпечити набуття студентами якнайбільшої кількості практичних навиків по препаруванню, вивченню синтопії, голотопії та скелетотопії органів, частин тіла людини; дати інтегровану уяву про макро- та мікробудову кожного органа. В системі навчання студентів в університетах світу провідними є дві основні тенденції: індивідуалізація навчання і самостійна робота. В цьому випадку в роботі з іноземними студентами є перевага того, що їх кількість у групах невелика і викладач більше часу може приділити кожному студентові. Так, під час самостійної роботи викладач в індивідуальній бесіді зі студентами доповнює, глибше розкриває матеріал, уточнює окремі незрозумілі моменти, використовуючи препарати, муляжі, підручники, атласи, навчальні таблиці, методичні посібники. Пояснюючи матеріал, викладач може виписувати на дошці англійською та латинською мовами всі номенклатурні анатомічні терміни. Доцільним є використання оригінальних схем і малюнків.

Значні перспективи відкриваються при запровадженні у навчальний процес інформаційних комп'ютерних технологій. Так, при вивченні анатомії представляють інтерес віртуальні програми, що відображають шари людського тіла з різних ракурсів. Згадані програми дають можливість досліджувати тіло людини на різних рівнях, відображати окремі анатомічні утворення (м'язи, судини, нерви, органи) відносно скелету та одне відносно одного. Із загальними закономірностями поширення будови перед дослідженням препаратів студент може познайомитись також під час перегляду відеосюжетів, які демонструють процес препарування поверхневих структур і глибоко розміщених органів. Створити свідому мотивацію стосовно вивчення фундаментальних дисциплін і розвинути клінічне мислення допомагає вирішення ситуаційних задач, які розроблені на кожній кафедрі за всіма темами та перекладені на російську і англійську мову. Також найбільш ефективним та результативним є робота студентів в анатомічному залі не тільки в робочий час, а й позааудиторно.

У силу своєї специфіки такий предмет як анатомія потребує організації процесу самопідготовки у вечірній час і для студентів-іноземців. Тому на кафедрах разом із викладачем для українських студентів повинен завжди бути викладач, що володіє англійською мовою. Таким чином, студенти-іноземці без жодних проблем можуть отримати кваліфіковану консультацію і у вечірній час.

Висновок

Методично обґрунтований шлях оптимізації та наукової організації навчального процесу по прикладному вивченню анатомії для студентів-іноземців має передбачати раціональне використання і поєднання традиційних методів із різними формами інтеграції. Впровадження підходів до організаційно-методичного забезпечення навчального процесу, кінцевою метою яких є сформулювати свідому мотивацію на вивчення не тільки програмного матеріалу, але й додаткового, ефективно прищеплює інтерес до морфології і медицини в цілому.

Література

1. Адаменко О.В. Тематичний спектр дисертаційних досліджень з питань навчання в Україні іноземних громадян (1990-2010 рр.) / О.В. Адаменко, М.В. Разорьнова // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Харків, 2011. – Вісник № 18. – С. 9-19.
2. Васецька Л.І. Організаційно-методичні аспекти навчання мови іноземних студентів-медиків англомовної форми освіти / Л.І. Васецька, Л.М. Сенік // Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти. – Харків, 2010. – Вісник № 16. – С. 49-56.

3. Господарський І.Я. Особливості навчання іноземних студентів в субординатурі медичного вузу/ Всеукраїнська експертна мережа [http://www.experts.in.ua/baza/analytic/index.php?ELEMENT_ID=10950].
4. Принципи оптимізації навчального процесу з дисципліни “Загальна практика-сімейна медицина” для студентів шостого курсу факультету підготовки іноземних громадян / Л.В. Глушко, С.В. Федоров, Х.С. Симчич [та ін.] // Досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації: мат. наук.-метод. конф., 28 березня 2012 р.: тези доп. – Івано-Франківськ, 2012. – С. 27-28.
5. Самостійна робота студентів при вивченні дисципліни “фізіологія” в умовах кредитно-модульної системи навчання / І. М Лучко, І.В. Ємельяненко, Н.М. Воронич-Семченко [та ін.] // Медична освіта. – 2011. – № 4. – С. 60-63.
6. Сніжко С.С., Шевчук І.М. Психологічні фактори підвищення якості підготовки студентів іноземців у медичному вузі / С.С. Сніжко, І.М.Шевчук // Досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у вищих навчальних закладах України III-IV рівнів акредитації: мат. наук.-метод. конф., 28 березня 2012 р.: тези доп. – Івано-Франківськ, 2012. – С. 45-46.

Реферати

ОСНОВНЫЕ МЕТОДИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ К ПРЕПОДАВАНИЮ АНАТОМИИ СТУДЕНТАМ ФАКУЛЬТЕТА ПОДГОТОВКИ ИНОСТРАННЫХ ГРАЖДАН В МЕДИЦИНСКИХ ВУЗАХ

Князевич-Чорна Т.В.

В работе представлены основные методические подходы и принципы преподавания анатомии с целью оптимизации учебного процесса и лучшего усвоения знаний студентами факультета подготовки иностранных граждан в медицинских ВУЗах.

Ключевые слова: анатомия, методические подходы, студенты-иностранцы.

Стаття надійшла 15.05.2012 р.

THE MAIN METHODOLOGICAL APPROACHES OF TEACHING THE ANATOMY TO STUDENTS OF THE FACULTY OF FOREIGN CITIZENS AT HIGHER MEDICAL SCHOOLS

Knyazevych-Chorna T.V.

This work presents the main methodological approaches and guidelines to the teaching of anatomy with aim to optimize the learning process and acquire the knowledge by the students of the Faculty of foreign citizens at higher medical schools.

Key words: anatomy, methodological approaches, the foreign students.